

1.1 ความสำคัญของโครงการ

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกสูงอยู่ใน 10 อันดับแรกของสินค้าส่งออกของไทย นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการสร้างงานที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตั้งแต่การทำเหมือง การเจียระไน การออกแบบ การประกอบตัวเรือน รวมทั้งการผลิตเครื่องมือเครื่องจักรในการเจียระไนพลอยและอัญมณีตลอดจนการทำวัสดุหีบห่อเป็นต้น ในปี พ.ศ.2548 อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับมีมูลค่าการส่งออกกว่า 77,638 ล้านบาท อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับจึงเป็นอุตสาหกรรมหลักประเภทหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย

โครงการกรุงเทพฯเมืองแฟชั่นเป็นยุทธศาสตร์ที่ใช้ “การตลาดด้านแฟชั่นอัญมณีเชิงรุก” สร้างการพัฒนาอุตสาหกรรมแฟชั่นอัญมณีทั้งระบบให้ขยายตัวและเติบโตไปด้วยกันเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับอุตสาหกรรมแฟชั่นไทยจากการเป็น “ผู้รับจ้างผลิต” (OEM :Original Equipment Manufacturing) มาเป็น “ผู้ออกแบบ” (ODM: Original Design Manufacturing) และมีตราชื่อ (Brand) เป็นของตนเอง (OBM: Original Branding Manufacturing) พร้อมๆ กับการปรับตัวด้วยการยกระดับจากผู้ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพต่ำถึงปานกลาง (Low End) ไปเป็นสินค้าที่มีคุณภาพระดับกลางถึงระดับสูง (High End) เพื่อสร้าง “มูลค่าเพิ่ม” (Value Chain) ให้สูงขึ้นด้วยการที่ไม่เป็นเพียงผู้รับจ้างผลิตสินค้าที่ได้รับแต่ค่าแรงเพียงอย่างเดียว อย่างที่เคยรับจ้างผลิตให้กับสินค้า Brand ดังๆ มาแล้ว และเป็นการเพิ่มศักยภาพของช่างฝีมือของไทยที่มีฝีมือสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นและเพื่อสอดคล้องกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายหลักของโครงการกรุงเทพฯ เมืองแฟชั่น เนื่องจากหลังจากจบโครงการแล้วคาดว่าจะประเทศไทยจะมีภาพลักษณ์ของเมืองแฟชั่นเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะสินค้า อัญมณีและเครื่องประดับมี “ตราสินค้า” ของไทยที่เป็นที่ยอมรับและสามารถขยายตลาดได้อย่างแพร่หลายในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์มี “บุคลากรด้านแฟชั่นอัญมณีและเครื่องประดับ” ทั้งในด้านการออกแบบและภาคการผลิตรวมถึงนักธุรกิจแฟชั่นที่มีความรู้ ความสามารถมีทักษะสูงในระดับสากล และเพื่อเป็นการต่อยอดทางธุรกิจหลังจากจบโครงการกรุงเทพฯเมืองแฟชั่นแล้วจึงเสนอจัดตั้ง

“สถาบันจรัสอัญมณีศาสตร์” เพื่อพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยทั้งระบบให้มีมาตรฐานได้รับการยอมรับในเชิงพาณิชย์ระดับสากล เนื่องจากประเทศไทยมีแหล่งวัตถุดิบทั้งภายในและประเทศใกล้เคียงที่มีคุณภาพสูงและเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถต่างๆ ของช่างไทยตลอดจนธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับและ/หรือผู้ที่สนใจเข้าสู่ธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับ โดยตอบสนองของกลุ่มผู้ผลิตให้มีศักยภาพสูงขึ้นตามลำดับ

1.2 วัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการ

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดตั้งสถาบันจรัสอัญมณีศาสตร์
2. เพื่อเพิ่มศักยภาพของช่างฝีมือของไทยที่มีฝีมือหรือผู้ที่สนใจเข้าสู่ธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้
3. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในมาตรฐานการออกแบบและการผลิตในระดับสากล
4. เพื่อศึกษาและวิจัยนวัตกรรมรูปแบบการผลิตเครื่องประดับอัญมณีเพื่อการค้าเชิงพาณิชย์
5. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูลและเผยแพร่อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับตลอดจนให้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อัญมณีและเครื่องประดับ

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของผู้ประกอบการทางธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับที่ประสบความสำเร็จตลอดจนความต้องการด้านตลาดการค้าในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยรวมถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์และศักยภาพในการผลิตในระดับสากล

นิยามศัพท์

- JARAD (จรัส) ย่อมาจาก Jewelry Advance Research And Development หมายถึง การเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพการผลิต การวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับ

- Gems ย่อมาจาก (Gemstones) หรือ อัญมณีศาสตร์ หมายถึง อัญมณีหรือเพชรพลอย คือ แร่รัตนชาติที่มาจากแร่ธาตุต่าง ๆ ซึ่งเป็นสารอนินทรีย์ ที่อยู่ในพื้นผิวโลก และได้ขุดขึ้นมาแล้วนำไปผ่านกระบวนการเพื่อเพิ่มมูลค่าเช่น การเจียระไนและขัดมันหรือแกะสลักเป็นรูปต่าง ๆ แล้วจึงนำมาใช้ทำอัญมณีเครื่องประดับ

-Institute หมายถึง สถาบันที่ให้การเรียนการสอน ฝึกอบรมและพัฒนาขีดความสามารถทางการผลิตตลอดจนการให้การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อัญมณีและเครื่องประดับ

- มาตรฐานสากล หรือ (International Standard) หมายถึง มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและใช้มาตรฐานเดียวกันทั่วโลกในการผลิตและการรับรอง

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้เป็นการสนับสนุนโครงการหรือนโยบายของรัฐบาลแต่ประการใดโดยเป็นการศึกษาผลการสำรวจความต้องการของผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการทางธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของกระบวนการผลิตตลอดจนมาตรฐานการผลิตในระดับสากล

1.5 แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ความหมายและแหล่งกำเนิดอัญมณีศาสตร์
- ความหมายเครื่องประดับ
- แนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการ
- ทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)
- ส่วนประสมประสมการตลาด (Marketing Mix-4P 's)
- กลยุทธ์วิธีการตลาดมุ่งเน้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
- แนวคิด ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา
- กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ทฤษฎีการพัฒนา
- ความหมายและทฤษฎีการสื่อสาร
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- สภาพอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
- โครงสร้างปัจจัยการผลิตสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ
- วิเคราะห์อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย

1.6 วิธีการดำเนินการศึกษา

1.แหล่งข้อมูล รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ งานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

2.กลุ่มประชากรที่ศึกษาและการสุ่มตัวอย่าง (ผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับที่มีความประสงค์ที่ต้องการ การรับรองมาตรฐาน)

3.ข้อมูลทั่วไปในการประกอบการและข้อมูลทางสังคมทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการนั้น ๆ

4 .ข้อมูลเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์อัญมณีและเครื่องประดับ

5 .ข้อมูลเกี่ยวกับอัญมณีแต่ละประเภทที่มีการผลิตเชิงพาณิชย์

6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed Form) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอบถาม การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันธุรกิจแฟชั่นอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ หรือสถาบันจิวสอัญมณีศาสตร์ มีผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ของผู้ประกอบการที่อยู่ในธุรกิจอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ในด้านมาตรฐาน การดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ของการเข้ารับการอบรม การเรียนการสอนและการพัฒนาศักยภาพทางการผลิต มีลักษณะเป็นเกณฑ์การแสดงความเห็น การประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

5 = สถาบันจิวสอัญมณีศาสตร์ มีผลต่อการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์มากที่สุด

4 = สถาบันจิวสอัญมณีศาสตร์ มีผลต่อการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์มาก

3 = สถาบันจิวสอัญมณีศาสตร์ มีผลต่อการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ปานกลาง

2 = สถาบันจิวสอัญมณีศาสตร์ มีผลต่อการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์น้อย

1 = สถาบันจิวสอัญมณีศาสตร์ มีผลต่อการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์น้อยมาก

หรือไม่มีผล

ทั้งนี้การสำรวจความคิดเห็นหรือความต้องการของผู้ประกอบการหรือผู้ที่สนใจเข้าสู่ธุรกิจอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับจะได้นำไปกำหนดและวางกลยุทธ์ต่อไปในการจัดตั้งสถาบันจรัสอัญมณีศาสตร์และสามารถแข่งขันได้ในธุรกิจที่ดำเนินการประเภทเดียวกันกับสถาบันที่จะเกิดขึ้น

1.7 การเก็บข้อมูล

ผู้ประเมินเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง (เนื่องจากเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ) ออกแบบสอบถามแบบเฉพาะเจาะจง Focus group โดยการสุ่มตัวอย่าง Simple Random Sampling ตามที่ผู้ประสงค์เข้ารับการอบรมและการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาฝีมือ และผู้ประกอบการที่ออกร้านขายผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ประเภท Gems and Jewelry ตามสถานที่จัดงานในเขตกรุงเทพมหานคร และ (งานมอบประกาศนียบัตรสำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมกับโครงการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันธุรกิจแฟชั่นอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ และการจัดงาน OTOP CITY ที่เมืองทองธานี)

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางแสดงถึงสถาบันอัญมณีศาสตร์มีผลต่อการพัฒนากระบวนการผลิต ตลอดจนเทคนิค นวัตกรรมทางการผลิต ในด้านมาตรฐาน ผลการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ของ การจัดตั้งสถาบันจรัสอัญมณีศาสตร์ โดย

- 1.วิเคราะห์แนวโน้มความต้องการ มาตรฐานการผลิต ของผู้ประกอบการ
- 2.วิเคราะห์ข้อมูลแหล่งเงินทุนในด้านการส่งเสริมการลงทุนของธุรกิจ
- 3.วิเคราะห์ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามมาตรฐานระดับสากล
- 4.วิเคราะห์ผลการส่งเสริมและให้ความรู้ในเรื่อง การพัฒนาและการเพิ่มศักยภาพในการผลิต ต่อผู้ประกอบการ
- 5.วิเคราะห์แนวโน้มทางการตลาดอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ
- 6.วิเคราะห์ผลประกอบการของสถาบันจรัสอัญมณีศาสตร์

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.สามารถบุกตลาดอัญมณีและเครื่องประดับ พัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณี และเครื่องประดับของประเทศไทยโดยรวม
- 2.สามารถเป็นผู้นำทางการผลิตและผู้จัดจำหน่ายและสร้าง Brand เป็นของตนเอง
- 3.สามารถผลิต ผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพสูงได้มาตรฐานสากลมีศักยภาพ เป็นที่ยอมรับ ภายใต้เอกลักษณ์ที่เป็นแบบเฉพาะตัว
- 4.สามารถส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตทั้งกระบวนการได้
- 5.สามารถผลิตบุคลากรด้านแฟชั่นอัญมณีและเครื่องประดับ ทั้งในด้านการออกแบบและภาคการผลิตในระดับสากล
- 6.เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับต่างๆ